

Eläkeläisköyhyys Suomessa

Ilpo Airio, dosentti, erikoistutkija
Kelan tutkimus

Kela|Fpa

Anshelm ja Ida Järvenkylä olivat ensimmäisten kansaneläkeläisten joukossa.

Lähde: Häggman 1997

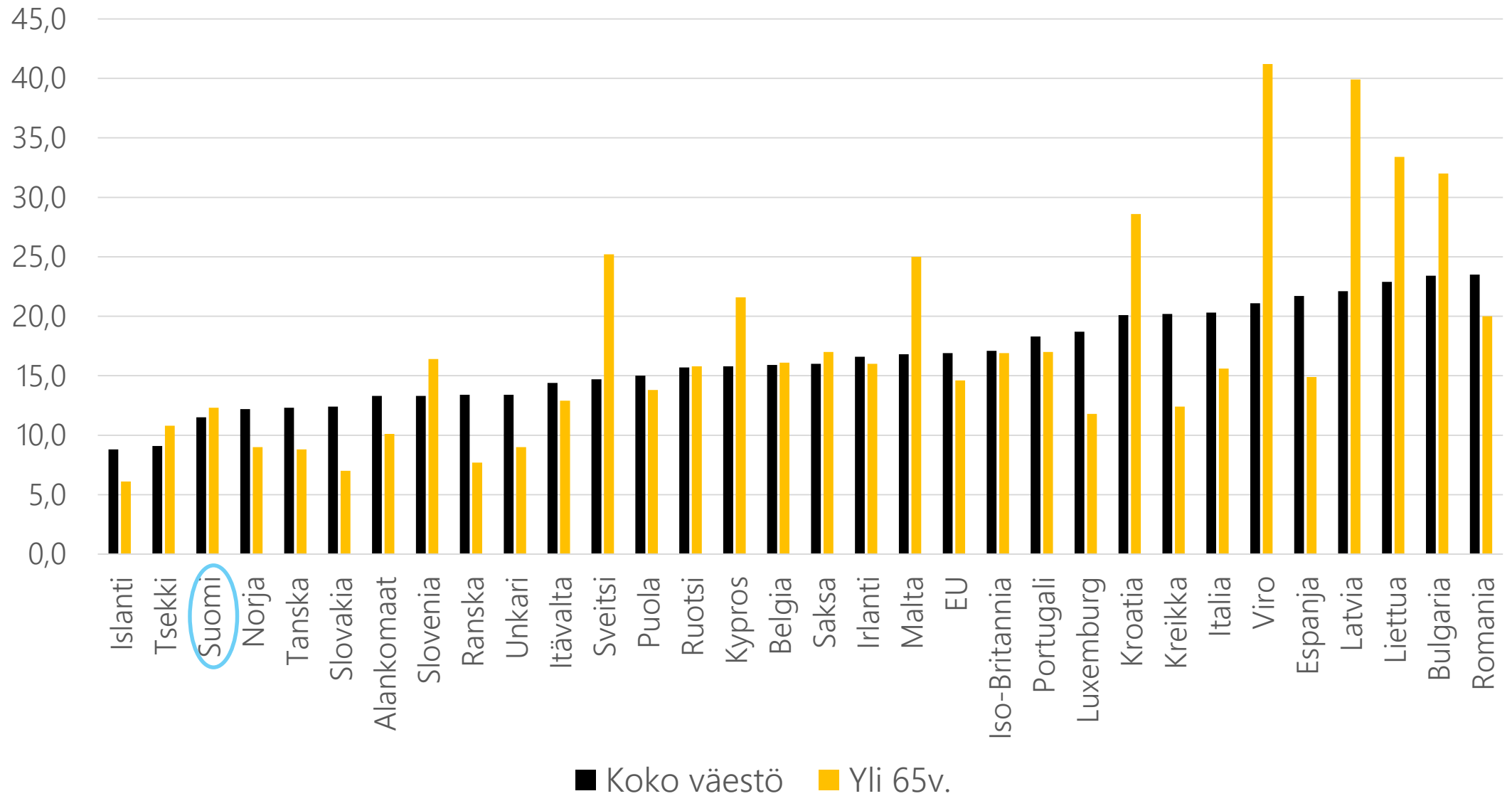
Eläkeläisköyhyyden syynä...

- Työelämän ulkopuolella oleminen ("kotiäitiys")
- Työkyvyttömyys
- Pitkäaikaistyöttömyys
- Pienipalkkaisuus (pienyrittäjät, freelancerit)

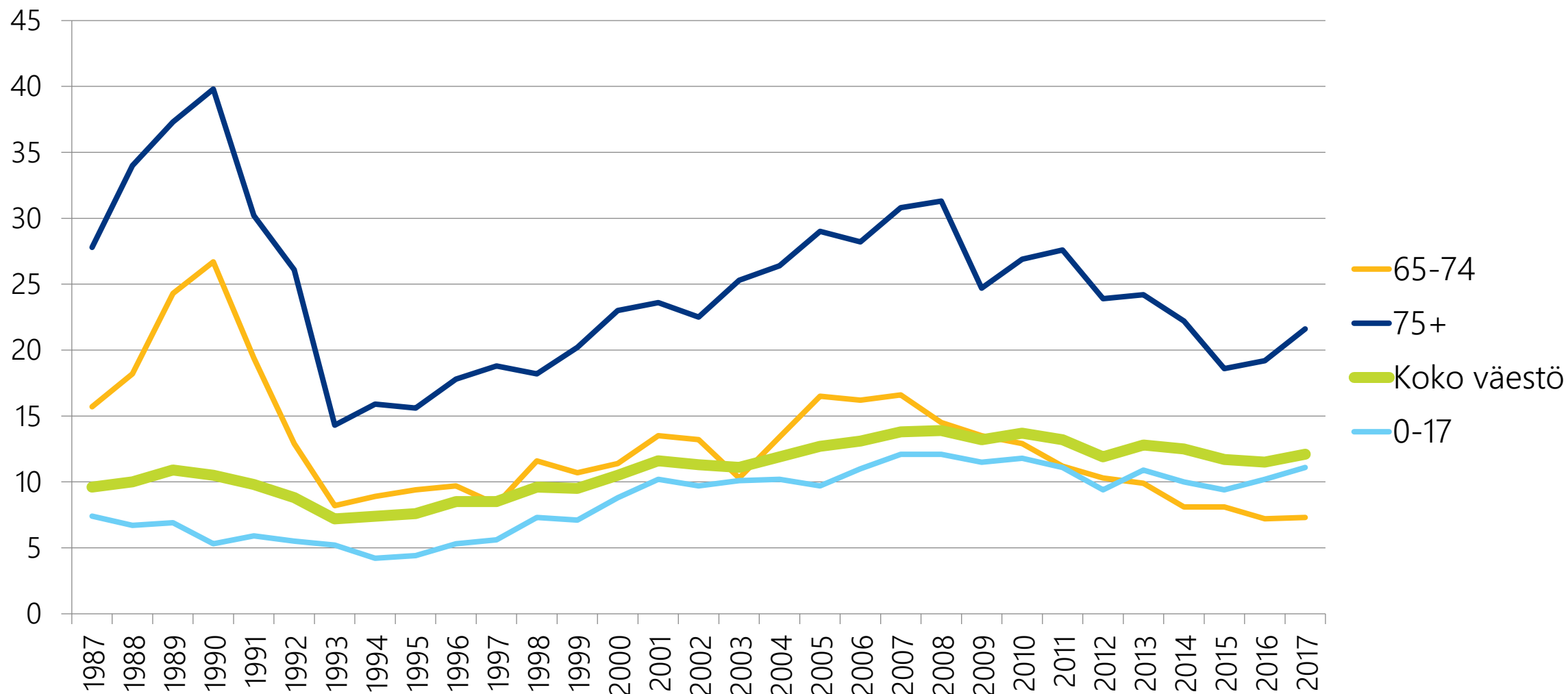
- Tai edellisten yhdistelmät

- Meritokratia työeläkejärjestelmän perusperiaatteena
 - Työhistoria määrää eläkkeen tason → työelämässä vietetty aika + maksetut eläkemaksut (palkkataso) = eläketulo

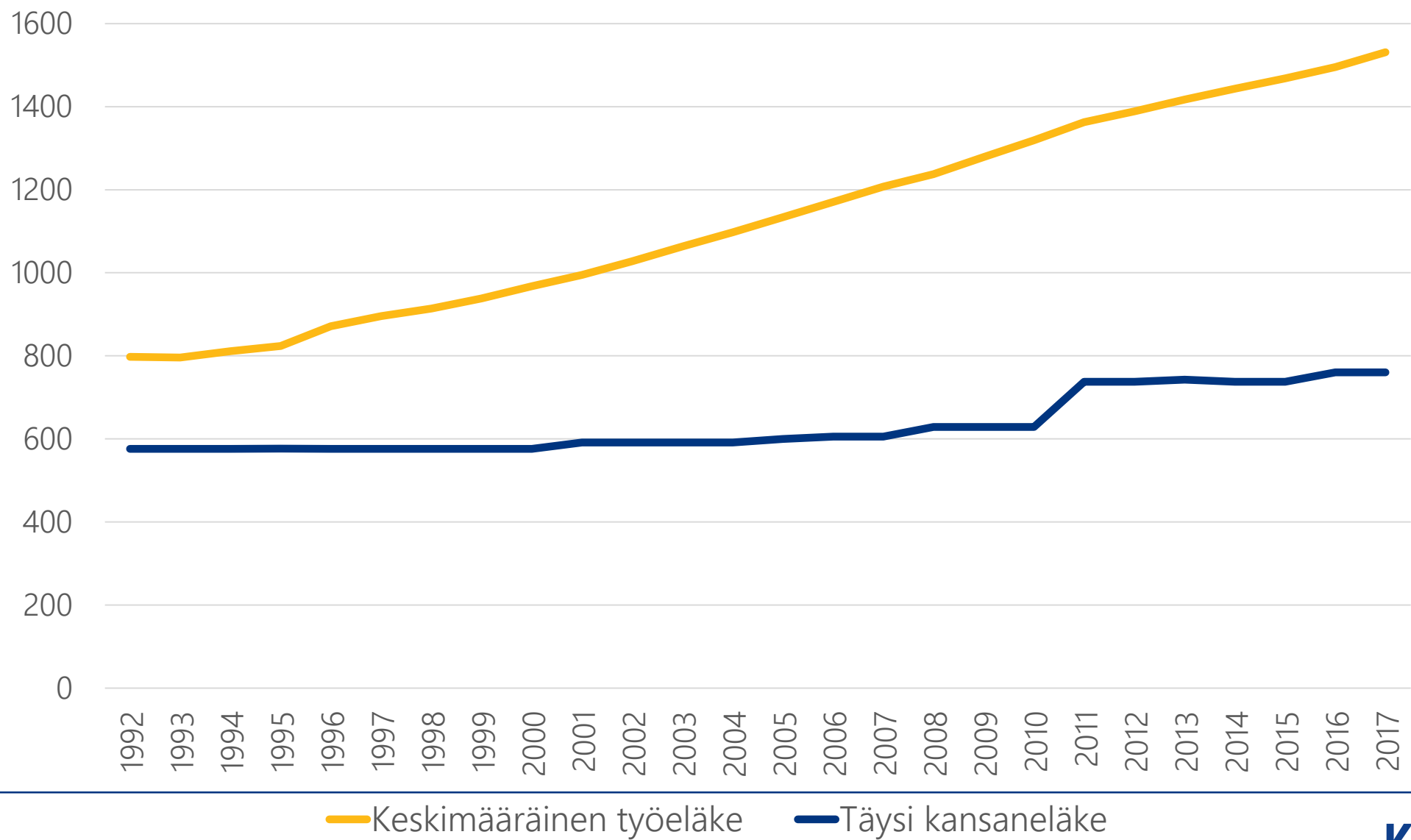
Köyhyys EU-maissa 2017 (Lähde: Eurostat)

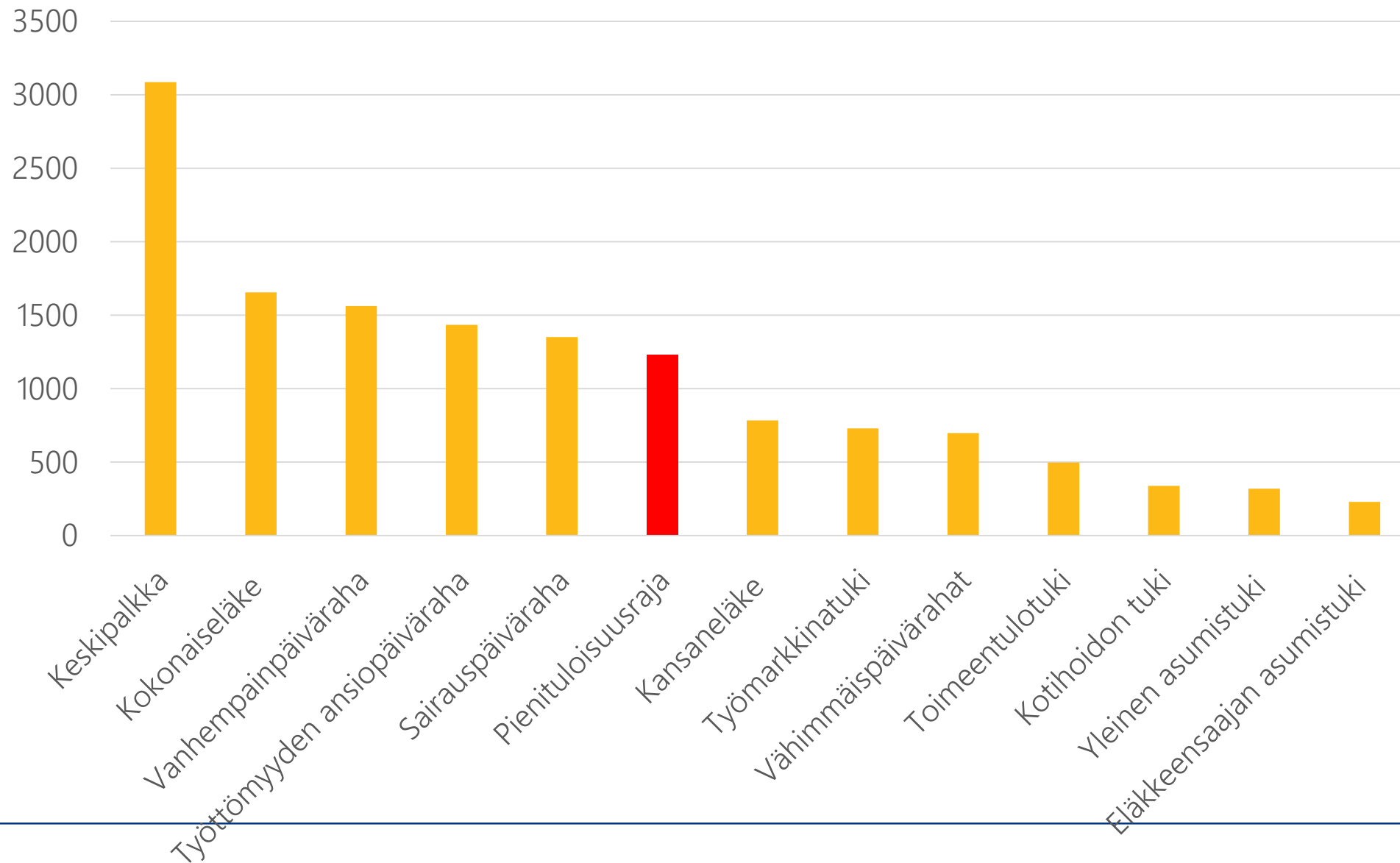
Pienituloisuus Suomessa 1987-2017 (%)

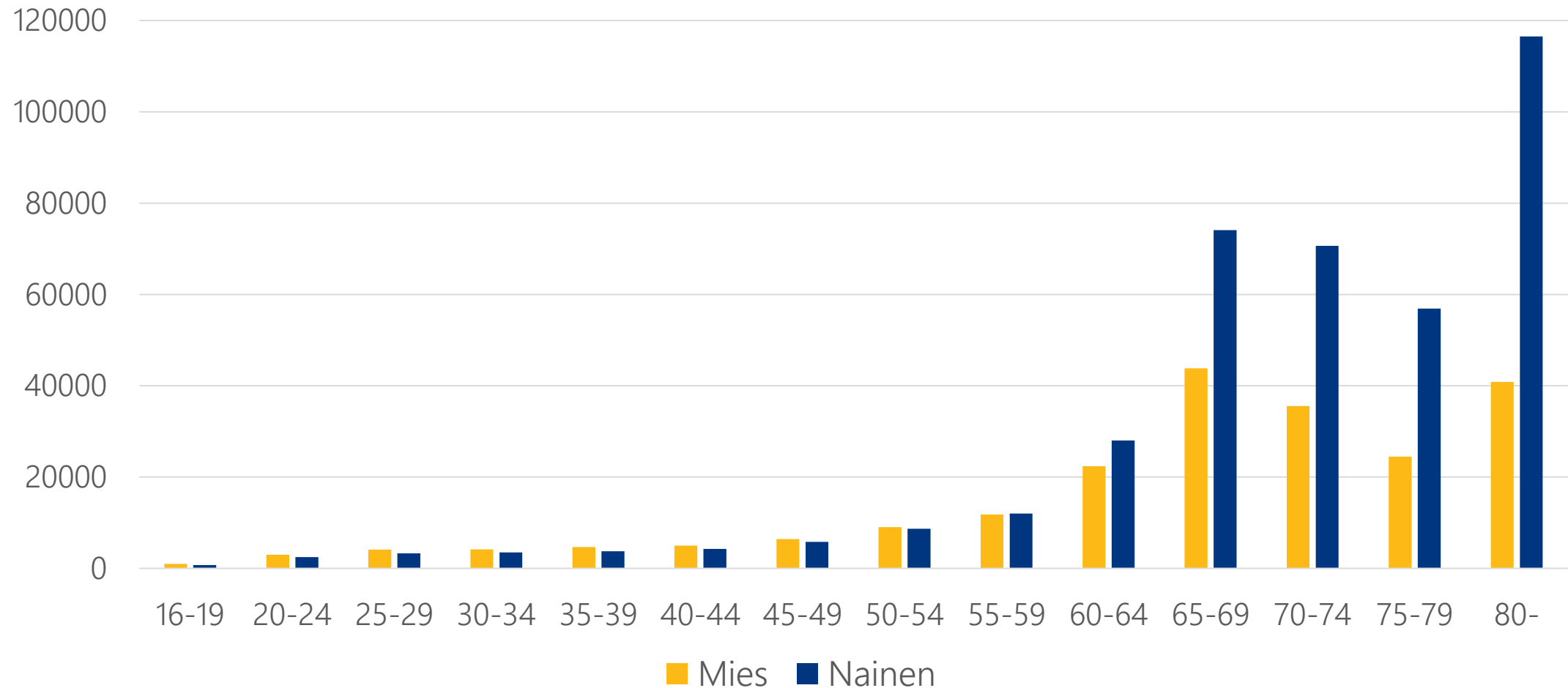
Työeläkkeiden ja kansaneläkkeen kehitys 1992-2017 (v. 2017 rahassa)

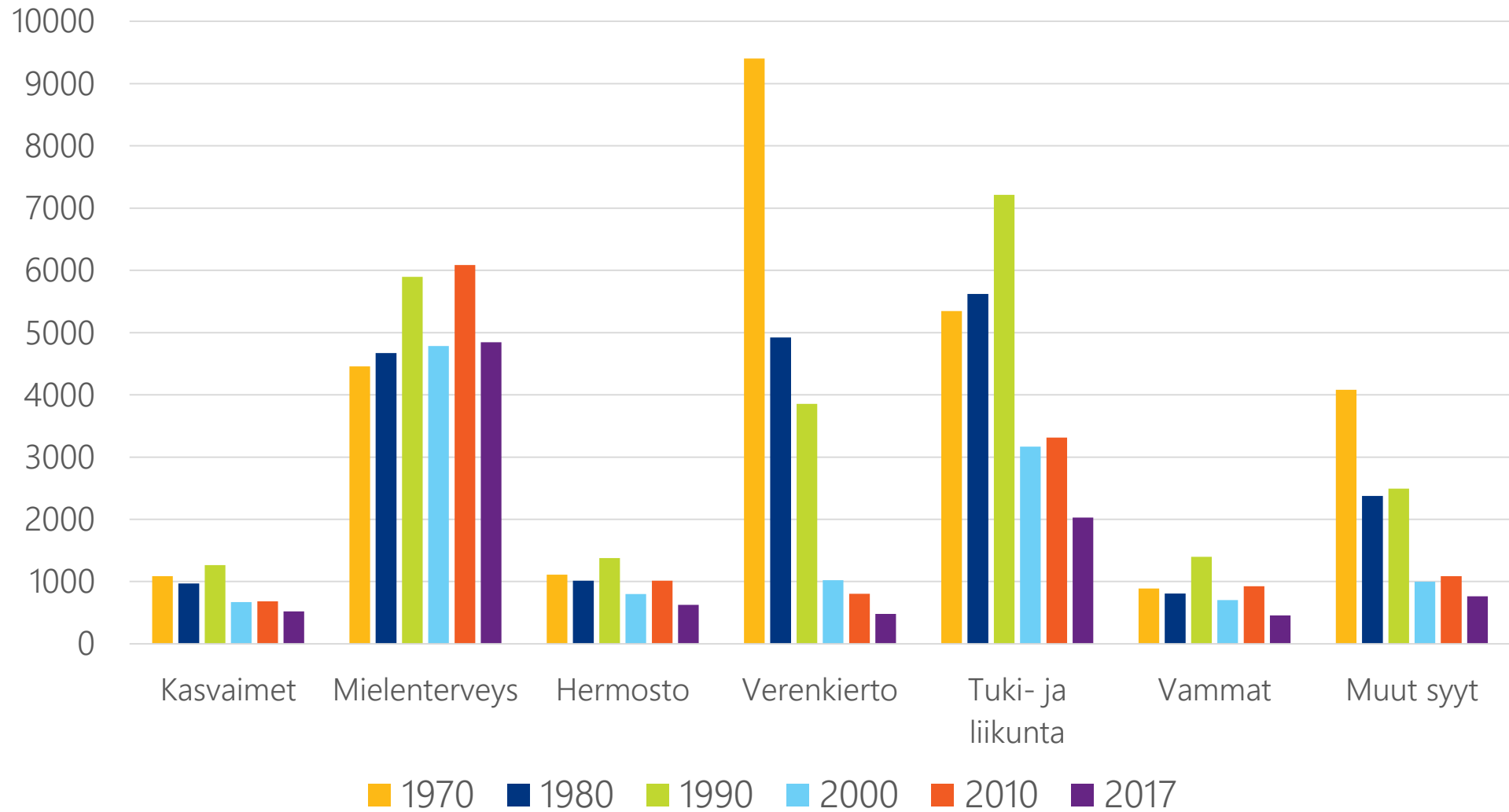
Joitain tulonmuodostuksen tunnuslukuja (€/kk)

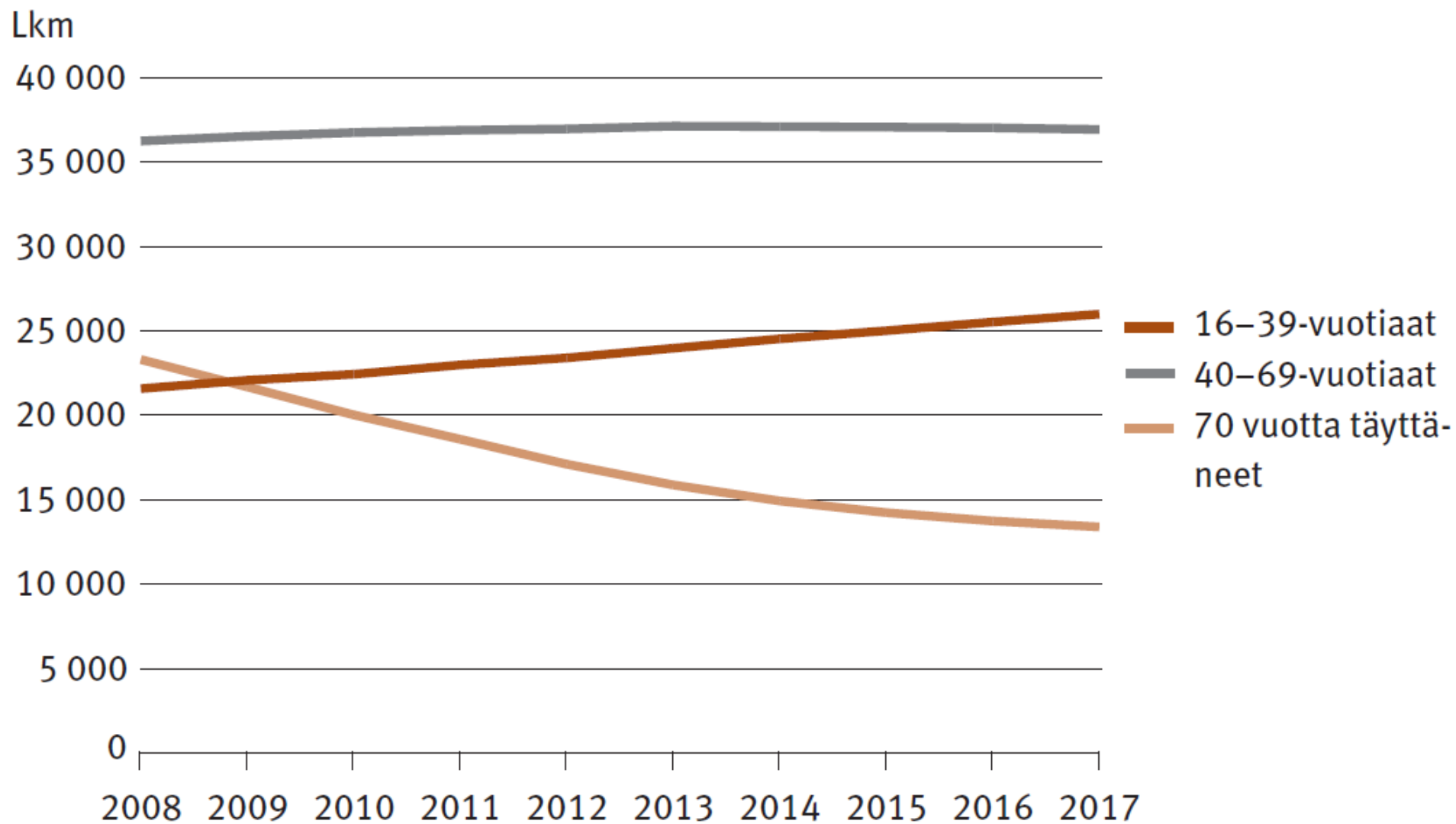
Kansaneläkkeen saajat sukupuolen mukaan, v. 2017

Kansaneläkkeelle työkyvyttömyyden takia siirtyneet vuosina 1970-2017

Kuvio 2. Suomessa asuvat täyden kansaneläkkeen saajat ikäryhmittäin 2008–2017

Eläkeläisköyhyyden vähennyskeinot

- Peruseläketurvan nostaminen
 - Takuueläkettä nostamalla?
 - Kansaneläkettä nostamalla?
 - Työeläkejärjestelmän rooli?
- Muut eläkeläiskotitalouksien käytössä olevat perusturvaetuudet
- Muut keinot

Muut keinot?

- Panostukset lapsiin ja nuoriin
 - Ylisukupolvisen huono-osaisuuden kierteen katkaisu
 - Perhepolitiikan kokonaisuus (vanhempainvapaat, perhe-etuudet jne.)
 - Sosiaali- ja terveydenhuolto (neuvolapalvelut, kouluterveydenhuolto, satsaus lasten ja nuorten mielenterveystyöhön jne.)
 - Koulutus
- Työelämä
 - Yleinen työllisyyskehitys ("työtä, josta menee eläkevakuutusmaksu")
 - Panostukset työkykyyn, työhyvinvointiin, työssä jaksamiseen jne.
 - Työn ja hoivan yhteensovittaminen, osatyökykyisten osallistuminen työelämään jne.
- **Poliittisin keinoin osa helpommin ja osa vaikeammin toteutettavissa**
 - Pitkän aikavälin projekteja

-
- Poliitikka on kiitoksen etsimisen ja moitteiden välttämisen taidetta
 - Pitkän aikavälin politiikassa kiitoksen ottajia löytyy, moitteiden ottajia ei niinkään

Kiitos!

Ilpo Airio
ilpo.airio@kela.fi

Kela|Fpa